

ESZTERHÁZY KÁROLY FŐISKOLA
TANÁRKÉPZÉSI ÉS TUDÁSTECHNOLÓGIAI KAR

***A KÖZNEVELÉSI RENDSZER PEDAGÓGIAI,
SZAKMAI ELLENŐRZÉSI RENDSZERE***

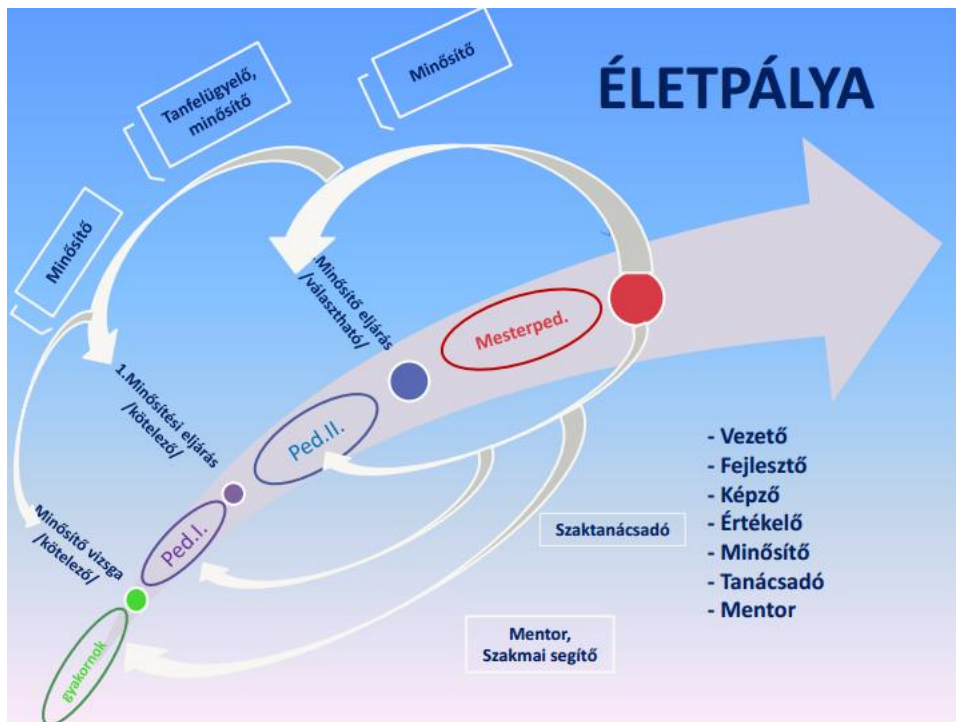
***LSP_TK102G4. HASONLÍTSA ÖSSZE A SZAKTANÁCSADÁS ÉS
A TANFELÜGYELET RENDSZERÉT***

OKTATÓ NEVE: ÜTÓNÉ DR. VISI JUDIT

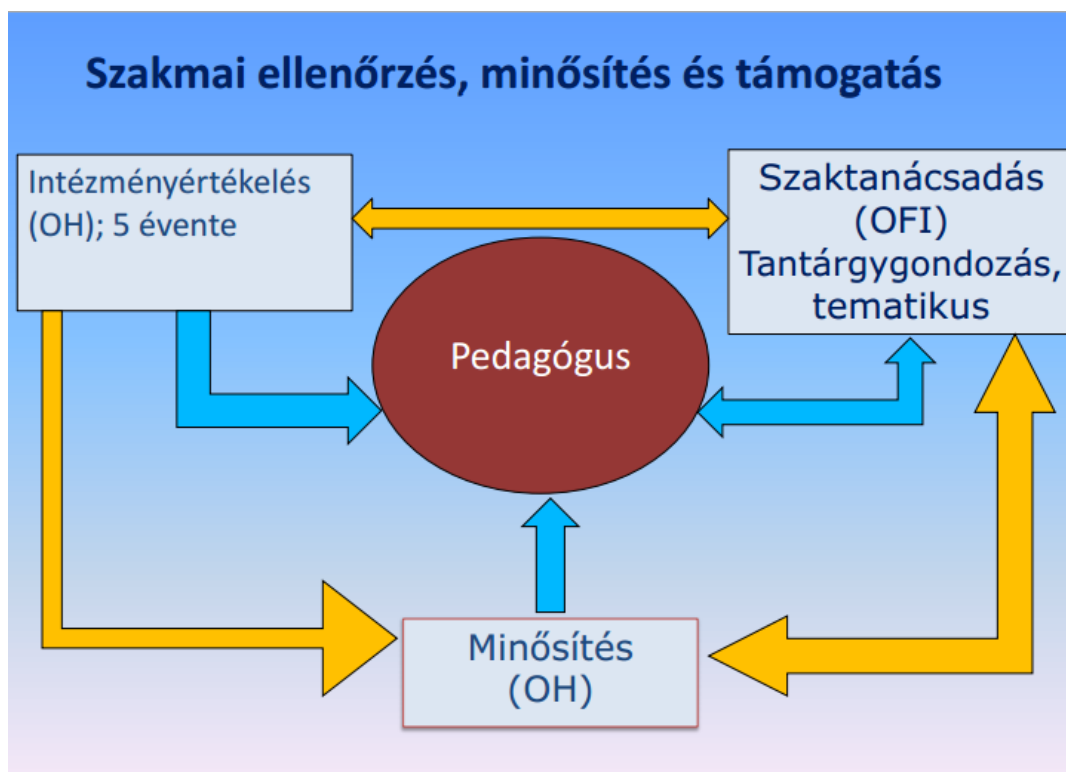
***KÉSZÍTETTE: LIPUSZ PÉTER (HBGMNC)
TANKERÜLETI-IGAZGATÁSI VEZETŐ PEDAGÓGUS SZAKVIZSGA***

2014/2015. TANÉV I. FÉLÉV

Új szerepek alakulnak ki, mint **szaktanácsadás**, amelyet a szaktanácsadók látnak el és a szakértés, amely 2 részre bomlik: a minősítésre, amelyet a minősítő szakértő végez el és a tanfelügyeletre, amely a tanfelügyelők feladata. A **tanfelügyelet** is 3 alapeladatot láthat el, mint intézmény, vezető és pedagógus ellenőrzés

Új szakmai ellenőrző és minősítő és a támogatói rendszer modellje működése:

Szaktanácsadás ⇔ Szaktanácsadó

Célja: a pedagógus fejlesztői támogatása. Segít, tanácsot ad, kérdésre válaszol, és szakmódszertani segítséget nyújt. Valamint a minősítésre felkészít, támogatja a portfólió összeállítását illetve felméri a képzési igényeket, szükségleteket, képzéseket ajánl az itt tanultak alkalmazását támogatja. Javaslatokat tesz publikációra, konferencián, pályázaton való részvételre.

Módszerei: a pedagógussal feltérképezi az adott intézmény és diákjainak sajátosságait, a nevelést befolyásoló környezeti hatásokat, órát és foglalkozást látogat, és elemzi és feldolgozza a pedagógussal. Megbeszélés keretében a pedagógus saját szakmai dokumentációját elemzi és segíti a pedagógust a szakmai önreflexióban. Fejlesztésére javaslatokat tesz, segíti a pedagógust a szakmai fejlődési terve kidolgozásában.

A szaktanácsadás típusai

- **Tantárgygondozó szaktanácsadás** (szakrendszerű oktatás esetén tantárgyanként vagy tantárgycsoportonként, műveltségterületenként stb., óvodai nevelés, a szakrendszerben oktatott tantárgyak kivételével az általános iskola alsó tagozatán folyó nevelő-oktató tevékenység, kollégiumi nevelő-oktató munka, iskolai könyvtárban folyó tevékenység támogatására)
- **Nemzetiségi nevelést-oktatást támogató szaktanácsadás** nyelvterületenként és intézménytípusonként
- **Intézményfejlesztési szaktanácsadás**
- **Konfliktuskezelési szaktanácsadás**
- Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló nevelését-oktatását segítő szaktanácsadás
- Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló nevelését-oktatását segítő szaktanácsadás
- A mérés-értékeléshez kapcsolódó szaktanácsadás

	SZAKTANÁCSADÓ	SZAKÉRTŐ
FUNKCIÓJA, SZEREPE	segítő, tanácsadó	ellenőrző, értékelő
MEGBÍZÓJA	igazgató, munkaközösség, pedagógus	általában a fenntartó, kivételes esetekben a miniszter, igazgató, pedagógus
MUNKÁJÁNAK EREDMÉNYE	szakértelem növekedése, informáltság, iskolafejlesztés	ellenőrzési jegyzőkönyv, mérési, értékelési eredmények
MUNKAMÓDSZERE	ajánl, segít, feltett kérdésre válaszol, mintát mutat	hibát tár fel, döntést készít elő, arra keres választ, amiért odaküldték, összehasonlít

Tanfelügyelet ⇔ Tanfelügyelő

Célja: ellenőriz, értékel, hibát tár fel, tényeket állapít meg, javaslatot tesz. Szakvéleményt készít a felkérésben foglaltak szerint tehát a Pedagógusokat, vezetőket, intézményeket értékel általános pedagógiai szempontok alapján

Eszközei: Szempontsorok, kérőívek, értékelőlapok.

Módszerei: óralátogatás, interjú, pedagógiai dokumentumok vizsgálata, intézményi önértékelés vizsgálata.

Munkájának eredménye: megállapításait, javaslatait tartalmazó jegyzőkönyv. Látogatása legalább 5 évente, előre bejelentett időpontban.

A tanfelügyelet fajtái:

1. Az intézmény ellenőrzése- értékelése.
2. A vezető ellenőrzése –értékelése.
3. A pedagógusok ellenőrzése értékelése.

A tanfelügyelet helye és szerepe

Intézmény	Az intézményi működés területei	Az értékelési területeket alábontó szempontok	Az értékelési szempontoknak megfelelő eszközrendszer
Vezető	A vezetői kompetenciákkal megegyező területe	Az értékelési területeket alábontó szempontok	Az értékelési szempontoknak megfelelő eszközrendszer
Pedagógus	A pedagógus kompetenciákkal megegyező területek	Az értékelési területeket alábontó szempontok	Az értékelési szempontoknak megfelelő eszközrendszer

A vezető ellenőrzésének szakaszai:

1. **Előzetes felkészülés:** A szakértők képet alkotnak az érintett vezető munkájáról, azonosítják az ellenőrzés kiemelt figyelmet érdemlő területeit.
2. **Helyszíni ellenőrzés:** Az interjúk elkészítése, a szakértők azonosítják a kiemelkedő, illetve fejlesztendő területeket.
3. **Összegzés – Értékelő jelentés:** A szakértők összesítik az ellenőrzés tapasztalatait, kitöltik a vezető munkájára vonatkozó értékelőlapot: ellenőrzési területenként. Megállapítják a vezető erősségeit és fejleszthető területeit, az értékelt intézményvezető értékelő lapot tölt ki a szakértők munkájáról.

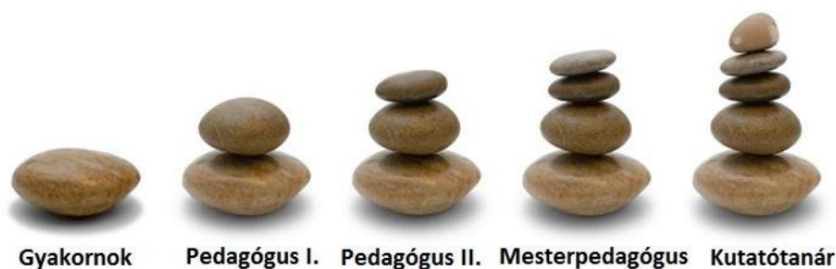
A vezetői munka ellenőrzésének területei:

1. **A nevelés, tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása.** A nevelés, tanulás és tanítás tervezése, működése és hatékonysága.
2. **A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása.** A változásokra nyitott szervezet megteremtése, reagálás az intézményt érő kihívásokra, a jövőkép kialakítása és kommunikálása, valamint a stratégiai és operatív szempontból fejlesztést igénylő területek azonosítása.
3. **Saját stratégiai vezetés és operatív irányítás.** Önreflexió és önfejlesztés, szakmai tudás folyamatos frissítése, szakmai aktivitás és a vezetői pályázatban (annak hiányában küldetés megfogalmazásában) megfogalmazott célok teljesülése.
4. **Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása.** Feladatmegosztás és motiválás, pozitív és támogató környezet kialakítása, fejlesztési szükségletek felmérése, a belső tudásmegosztás elősegítése.
5. **Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása.** A jogszabályok követése, a tájékoztatási kötelezettség és az átláthatóság biztosítása, az intézményi erőforrások elemzése és kezelése, a vezető kapcsolatai.

A vezető ellenőrzésének módszerei:

1. **Dokumentumelemzés:** a vezetői önértékelés, a vezetői pályázat. Egyes intézményi alapidokumentumok :intézményi önértékelés egyes elemei,a korábbi vezetői ellenőrzés értékelő lapja.
2. **Interjú:** a vezetővel, a fenntartó képviselőjével, a vezetőtársakkal, a munkaközösség-vezetőkkel.
3. **A vezetői munkával kapcsolatos egyéb dokumentumok.** A vezető pedagógiai portfóliójának vezetői munkára vonatkozó dokumentumai
4. **Elégedettségmérés:** pedagógusi és szülői elégedettségmérés eredménye.

Minősítés ⇒ **Minősítő szakértő (Pedagógus minősítés):**

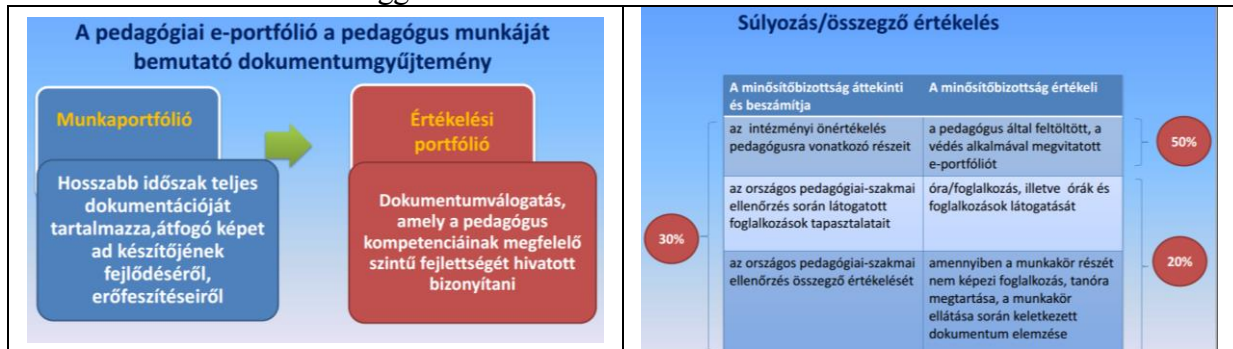
- Az életpályához kapcsolódó pedagógus minősítési rendszerben vesz részt, minősít
- A minősítő eljárás bizottságának tagja

Feladata:A pedagógus munkájának komplex értékelése, hogy a pedagógus az előmeneteli rendszer megfelelő fokozatába kerüljön

Módszerei:A portfólió értékelése, a portfólió „védése”, az intézményvezető összegző véleményének elemzése, óra- és foglalkozás-megfigyelések, dokumentumelemzés, a tanfelügyelői jegyzőkönyvek elemzése, intézményi önértékelés vizsgálat, a minősítő bizottság döntését jegyzőkönyvben rögzíti.

Munkájának/minősítésnek következménye: A pedagógus magasabb fokozatba léphet vagy marad az adott fokozatban vagy munkaviszonya megszűnik.

A pedagógusokat minősítik a Pedagóguskompetenciák alapján és a Speciális elvárások az értékelésben a fokozattól függően:

Összefoglalva a megjelenő új szerepek:

Mentor: A gyakornoki időszakban van szerepe, iskola belsőleg biztosítja, napi kapcsolatban áll a gyakornokkal. Szerepe célja a beilleszkedés; szakmai fejlődés; általános támogatás a mindennapokban. Ehhez használt módszerek folyamatos útmutatás, tanulási-tanítási célok meghatározása; modellezés – tervezés; óralátogatás, fejlesztő értékelés; fejlesztési tervek készítése.

Szaktanácsadó : Főleg Pedagógus I. – Pedagógus II. fokozatban jelentkezik. Külső támogató Évente jelentkezik. Célja a pedagógus. fejlesztő célú támogatása; minősítésre felkészítés; képzési igény-szükséglet felmérése. Módszerei szakos óra látogatása, óraelemzés, megbeszélés a pedagógussal; dokumentumelemzés; jó gyakorlatok ismertetése; a mesterségbeli tudás fejlesztésére irányuló javaslatok megfogalmazása; szakmai fejlődési tervek készítése.

Tanfelügyelő szakértő Pedagógus I. után (min. 5 évente) jelentkezik. Külső támogató, értékelő. Célja: pedagógusok intézményvezetők intézetek, pedagógiai szempontok szerint történő értékelése. Módszerei óralátogatás; interjú; pedagógiai dokumentumok vizsgálata; intézményi önértékelés vizsgálata.

Minősítő szakértő: A szerepe minősítési vizsgán, minősítési eljáráson belül alakul ki. A pedagógus az eljárás során találkozik a külső minősítőjével. Célja A pedagógus munkájának komplex értékelése , hogy a pedagógus az előmeneteli rendszer megfelelő fokozatába lépjen. Módszerei a portfólió értékelése; a portfólió „védése”; az intézményvezető összegző véleményének elemzése; óra- és foglalkozás-megfigyelések. Dokumentumelemzés; tanfelügyelői jegyzőkönyvek elemzése; intézményi önértékelés vizsgálata.

Felhasznált irodalom:

- hpsz.knyme.hu/attachments/981_tanfely_posfai_201308.pdf
- ofi.hu/sites/default/files/attachments/az_uj_tipusu_szaktanacsadas_2014_09_05.pdf
- oktatas.lutheran.hu/feltoeltoett-fajlok/rendezvenyek/intezmenyvezetoi-konferencia/szontagh-pal/Tanfelyugyelet-szaktanacsadas.pdf/view
- belova.hu/dokumentumok/20140120/szolnok20131128.pptx